

KAUPPALAN NAUHA - YHDISTÄVÄ VIHERVERKKO

Lotta Nikulainen ja Mila Raudaskoski

Maisema ja alueiden käyttö MAR-C1017

Aalto-yliopisto

10.12.2021

JOHDANTO

Tämä raportti käsittelee Aalto-yliopiston maisema-arkkitehtuurin koulutusohjelman Maisema ja alueiden käyttö -kurssilla tehtyä harjoitustyötä. Työn tarkoituksena oli laatia maiseman kehityssuunnitelma, jonka kohteeksi valikoitui Nurmeksen keskustaajama.

Laadimme kurssin aikana muiden opiskelijoiden kanssa maisemaselvityksen Valtimon pitäjästä sekä Nurmeksen keskustaajamasta, jonka avulla perehdyimme alueeseen jäsenominaispiirteisiin. Osanakurssia vierailimme alueella ja järjestimme asukastilaisuuden, jonka tavoitteena oli kuulla alueen asukkaiden mielipiteitä ja ajatuksia kosken Nurmeksen ja Valtimon maisemallista kehittämistä.

Harjoitustyön tavoitteenamme on ollut kehittää Nurmeksen keskustaajamaa, säilyttäen samalla kuitenkin sen arvokas kulttuuriympäristö ja tunnelma.

SISÄLLYSLUETTELO

ASUKASTILAISUUS	2
MILJÖÖTYYPITYS	3
MILJÖÖTYYPITYSKARTTA	4
LEIKKAUKSET	5
SWOT-ANALYYSI	7
KEHITTÄMISSUUNNITELMA	8
KONSEPTI	9
KEHITTÄMISSUUNNITELMAKARTTA	10
PALOSOLIEN LEIKKAUKSET	16
KOHDESUUNNITELMA	20
KOHDESUUNNITELMAKARTTA	22
SATAMAN KOHDESUUNNITELMAT	23
HÄMÄLÄISEN PALOTORIN KOHDESUUNNITELMAT	26
KASVIPALETTI	29
RAKENTAMISTAPAOHJE	30
YHTEENVETO	32
LÄHTEET	33

ASUKASTILAISUUS 23.9.2021

Maisema ja alueiden käyttö kurssin yhteydessä opiskelijat pääsivät käymään Nurmeksessa tutustumassa suunnittelualueeseen. Vierailun yhteydessä järjestettiin asukastilaisuus Kirkkokadun koululla, jonka tavoitteena oli kuulla Nurmeksien asukkaiden mielipiteitä ja näkemyksiä siitä, millainen paikka Nurmes on ja mitä sinne kaivattaisiin.

Tilaisuuteen osallistui noin 50 ihmistä, joista noin puolet oli paikallisia ja puolet Aalto-yliopiston maisema-arkkitehtuurin opiskelijoita, sekä kolme maisema-arkkitehtuurin opettajaa.

Tilaisuuden aluksi osallistujat ohjattiin sisälle luokkaan, jossa kerrottiin asukastilaisuuden tavoitteista ja aikataulusta. Samalla päästiin aloittamaan keskustelut opiskelijoiden ja Nurmeksien asukkaiden välillä speed dating -tyyppisessä asetelmassa. Tässä osiossa oli tarkoitus saada ensimmäiset asiat mielenpäältä pois ja vaikka ahdas tila aiheutti meteliä, saatiin tällaisessa aloituksessa ajatukset liikkeelle.

Aloituksen jälkeen Nurmeksalaiset jaettiin neljään eri ryhmään, joissa erilaisten karttojen ja apuvälineiden avulla kerättiin tietoa ja ajatuksia siitä millainen Nurmes on, mikä siinä on hyvää ja mikä huonoa sekä mitä voisi vielä kehittää.

Ainakin järjestäjien keräämän tiedon kannalta asukastilaisuus oli onnistunut ja Nurmesta aiemmin huonosti tuntevat opiskelijat saivat arvokasta sisäpiirintietoa suunnittelualueestaan.

MILJÖÖTYYPITYS JA ALUEEN OMINAISPIIRTEET

MILJÖÖTYYPITYS

PIENTALOALUE

Nurmeksens hyvin säilynyt puutaloalue on merkittävä osa alueen maisemaa ja identiteettiä. Pientalojen osuus rakentamisesta on huomattava koko Nurmeksens alueella.

TIIVIIMPI KAUPUNKIKESKUSTA

Nurmeksens keskustassa rakentaminen on hieman tiiviimpää ja palvelut ovat keskittyneet erityisesti Kirkkokadun varrelle.

METSÄALUE

Nurmeksens metsäiset alueet ovat pääosin sekametsää.

LÄHIVIRKISTYALUE

Nurmeksessä on runsaasti puistoja ja rantoja mukailevia mutkittelevia ulkoilureittejä.

PIENVENESATAMA

Pienvenesatama on alueena keskeneräinen ja jäsentymätön. Satama rajautuu etelässä huoltorakennukseen, uimarantaan sekä kesäaikaan veneilijöitä palvelevaan kioskiin.

PALOTORI

PALOSOLA

KIRKKOMILJÖ

KOIVUKUJANNE

LEIKKIALUEET

RAUTATIEASEMAN
YMPÄRISTÖ

Suuri osa Nurmeksen historiaa ja kaupunkikuvaa ovat sen monet palotorit ja -solat. Solut tarjoavat kaupunkilaisille virkistysalueita sekä oikopolkuja ympäri kaupunkia, ja muodostavat rakennusten keskelle vehreitä keitaita.

Palotorien hyödyntäminen ja ottaminen paremmin osaksi aktiivista kaupunkikuvaa on vielä kesken, mutta jo pienillä muutoksilla palotorien yleisilmettä voidaan saada muokattua. Pienillä muutoksilla palotorien sisäänkäynneillä ja valaistuksessa saadaan palotoreista mukavampia miellyttävämpiä myös talviaikaan.

LÄKKISEPÄN PALOSOLA A - A'

KAUPPASAKSAN PALOTORI B - B'

NURMEKSEN HARJU C - C'

LEIPURIN PALOTORI D - D'

PIENVENESATAMA E - E'

SWOT-ANALYYSI

VAHVUUDET

- vaihteleva ja kaunis harjumaisema sekä järvelle avautuvat näkymät
- monipuoliset ulkoilu- ja retkeilymahdollisuudet
- upea luonto houkuttelee alueelle turisteja
- historiallisesti arvokas Puu-Nurmes
- asukkaiden vahva kotiseutuidentiteetti
- peruspalveluiden hyvä saavutettavuus

MAHDOLLISUUDET

- sataman virkistyskäyttö
- matkailun lisääminen
- uudet asukkaat
- palosolien ja -torien muuntaminen viihtyisäksi kaupunkitilaksi

HEIKKOUEDET

- viheralueiden hoitamattomuus
- sataman tyhjyys ja kenttämäisyys
- osa rakennuskannasta huonokuntoista
- palveluiden vähäisyys turismin kannalta
- satama vähällä käytöllä kesän ulkopuolella

UHAT

- ihmisten poismuutto
- palveluiden väheneminen
- luonnon monimuotoisuuden väheneminen
- ilmastonmuutoksen vaikutukset ympäröivään maisemaan ja luontoon

KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Kauppalan nauha kuvastaa monipuolista viherreitistöä, joka muodostuu Kauppalan rantareiteistä, palotoreista ja -solista, sekä muista viheralueilla kulkevista kävely ja pyöräilyreiteistä. Suunnitelmassamme viheralueiden yhtenäisyyttä korostetaan ja liikkuminen kävellen eri puolille Nurmeksen Kauppalaan tehdään vielä houkuttavammaksi. Esimerkiksi reitti juna-asemalta veturihalleille tehdään selkeäksi ja viihtyisäksi ja satamaan tehdään selkeämpi kävelyreitti. Haluamme tarjota lisää paikkoja pysähtymiselle, oleskelulle ja lasten leikille. Puunurmesta kiertäviä rantareittejä vahvistetaan ja niiden jatkuvuutta ehostetaan. Haluamme tehdä palotoreista viihtyisämpiä ja luoda niihin kohtaamispaikkoja, sekä estää palosolia kasvamasta umpeen, jotta ne säilyvät helppokulkuisina. Tavoitteena on myös tehdä palotoreista helpommin havaittavia ja kutsuvia jo kadulta lähtien.

KEHITTÄMISSUUNNITELMA

SÄILYTETTÄVÄ RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

KEHITETTÄVÄ RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

KEHITETTÄVÄT RANTA-ALUEET

YLLÄPIDETTÄVÄT LÄHIVIRKISTYALUEET

KEHITETTÄVÄ SATAMA-ALUE

JUNA-ASEMAN KEHITETTÄVÄ RANTA-ALUE

KEHITETTÄVÄ HISTORIALLINEN VENESATAMA

MAHDOLLISUUDET LISÄRAKENTAMISELLE

LÄHIVIRKISTYSREITTI

KEHITETTÄVÄT VIRKISTYSREITIT

YLLÄPIDETTÄVÄT VIRKISTYSREITIT

KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Nurmeksen vahvuuksia on sen kompakti rakenne, missä kaikki on kivenheiton päässä. Väljästi asetetut rakennukset ja talojen väliinjäävät viheralueet luovat viihtyisää ympäristöä arkiliikkumiseen ja muihin kaupunkilaisiin törmäämiseen. Suunnitelmassamme viheralueiden yhtenäisyyttä korostettaisiin ja liikkuminen kävellen eri puolille kaupunkia tehtäisiin vielä houkuttavammaksi. Esimerkiksi reitti juna-asemalta veturihalleille tehtäisiin selkeäksi ja viihtyisäksi. Haluamme tarjota lisää paikkoja pysähtymiselle, oleskelulle ja lasten leikille sekä tehdä ulkotiloista myös yrityksille sopivia paikkoja tuoda toimintaansa esille. Puunurmesta kiertäviä rantareittejä vahvistettaisiin ja niiden jatkuvuutta ehostettaisiin. Pyrimme vahvistamaan palotorien viihtyisyyttä ja luoda niihin kohtaamispaikkoja, sekä estää palosolia kasvamasta umpeen, jotta ne säilyisivät helppokulkuisina. Tavoitteena on myös tehdä palotoreista helpommin havaittavia ja kutsuvia jo kadulta lähtien.

SÄILYTETTÄVÄ RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Nurmeksen hyvin säilynyt puutaloalue on merkittävä osa alueen maisemaa ja identiteettiä. Historialliset palosolat ja -torit säilytetään ja kunnostetaan tarpeen mukaan. Kunnostuksella ja hoidolla pyritään pitämään palosolat ja -torit helppokulkuisina ja saavutettavina. Solien kuljettavuutta ylläpidetään raivaamalla kulkua vaikeuttavia kasveja reiteiltä, ympäröivät aidat ja rakennukset pidetään kunnossa ja korjataan tarvittaessa.

KEHITETTÄVÄ RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Nurmeksen keskustan rapistunut rakennuskanta kunnostetaan ja yleistä kaupunkitilaa parannetaan istutuksien avulla. Katupuiden kuntoa tarkkaillaan ja vaaralliset/huonokuntoiset yksilöt korvataan uusilla puilla.

KEHITETTÄVÄT RANTA-ALUEET

Nurmeksen otollinen sijainti kahden järven, Nurmesjärven ja Pielisen välissä tarjoaa upeita näkymiä ympäröivään luontoon. Ranta-alueet ovat kuitenkin paikoittain kasva-neet niin umpeen, että näkyvyys järvelle on estynyt. Ran-ta-alueiden puustoa tulee harventaa säästären kuitenkin rantojen monipuolinen kasvillisuus ja elinympäristöt.

YLLÄPIDETTÄVÄT LÄHIVIRKISTYSALUEET

Leikkipuistoja kehitetään ja niiden saavutettavuut-ta parannetaan opasteiden ja parempien kulku-reittien avulla. Puistojen kävelyreittien kuntoa kar-toitetaan ja puistoihin lisätään levähdyspaikkoja.

KEHITETTÄVÄ SATAMA-ALUE

Pielisen rannalla sijaitseva venesatama on jäänyt vähälle käytölle ja aluetta tulisi kehittää parantamalla alueen kulkuyhteyksiä, lisäämällä levähdys- ja oleskelupaikkoja sataman läheisyyteen sekä parantamalla alueen valaistusta.

JUNA-ASEMAN KEHITETTÄVÄ RANTA-ALUE

Nurmeksen vanha juna-asema ja sen lähi-alueet kunnostetaan palvelemaan paremmin alueen tarpeita. Liikkumista alueella helpotetaan ja kevyenliikenteen yhteyksiä parannetaan. Näkymiä peittävää kasvillisuutta raivataan tarpeen mukaan.

KEHITETTÄVÄ HISTORIALLINEN VENESATAMA

Historiallinen pienvenesatama kunnostetaan ja sen yhteyteen sijoitetaan lisää toimintaa. Liikkumista alueella parannetaan ja kehitetään sataman puistomaista ympäristöä

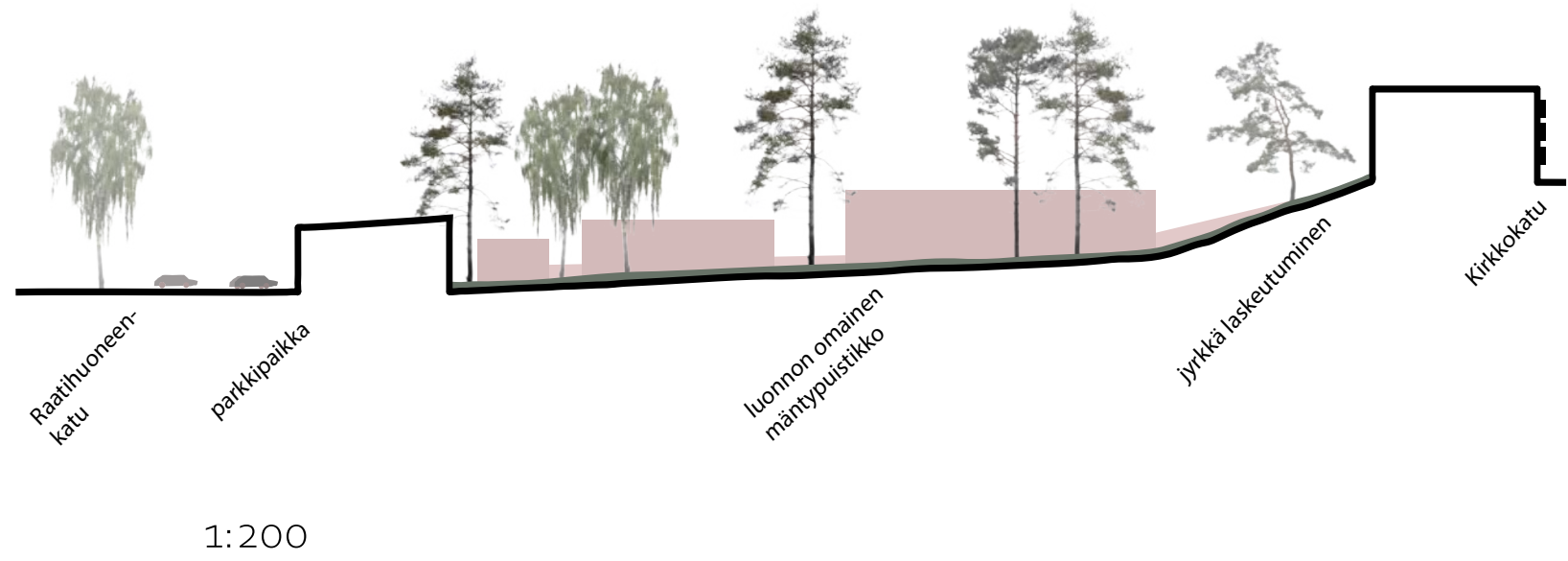
PALOSOLAT JA -TORIT LEIKKAUKSINEEN

1. Nahkurin ja Leipurin palosola
2. Muurarin ja Kruununvoudin palosola
3. Puusepän ja Kunnallisneuvoksen palosola
4. Ajurin ja Lakkisepänpalosola
5. Kirjaston palotori
6. Lukion palotori
7. Linnoilan palotori
8. Hämäläisen palotori
9. Kauppasaksan palotori
10. Sairashuoneen palotori
11. Pohattalan palotori

Nurmeksen Kauppalalle omaleimaiset palosolat ja -torit ovat tärkeä osa alueen viherverkkoa ja niiden kehittäminen on tärkeä osa suunnitelmaamme. Oheisesta kartasta on esitetty kuinka suuren alan palosolat ja -torit vievät Kauppalan alueesta ja miten ne sijoittuvat.

Monilla palotoreilla kehitysideat olivat keskenään varsin samankaltaisia. Palotorien sisäänkäyntien selkeyttäminen parantaisi niiden saavutettavuutta ja oleskelumahdollisuuksien lisääminen istumapaikkoja lisäämällä mahdollistaisi palotorien monipuolisemman käytön. Hämäläisen palotorin alueelle ehdotamme myös rakennettavaksi uutta leikkipaikkaa alueen lapsille. Kauppasaksan palotorilla kehityskohdaksi nousi myös esimerkiksi julkisen ja yksityisen tilan erottaminen selkeämmin lisäämällä istutuksia ja aitoja. Tavoitteena palotorien kehittämisessä on kuitenkin niiden yksilöllisten piirteiden säilyttäminen alueen historiaa kunnioittaen.

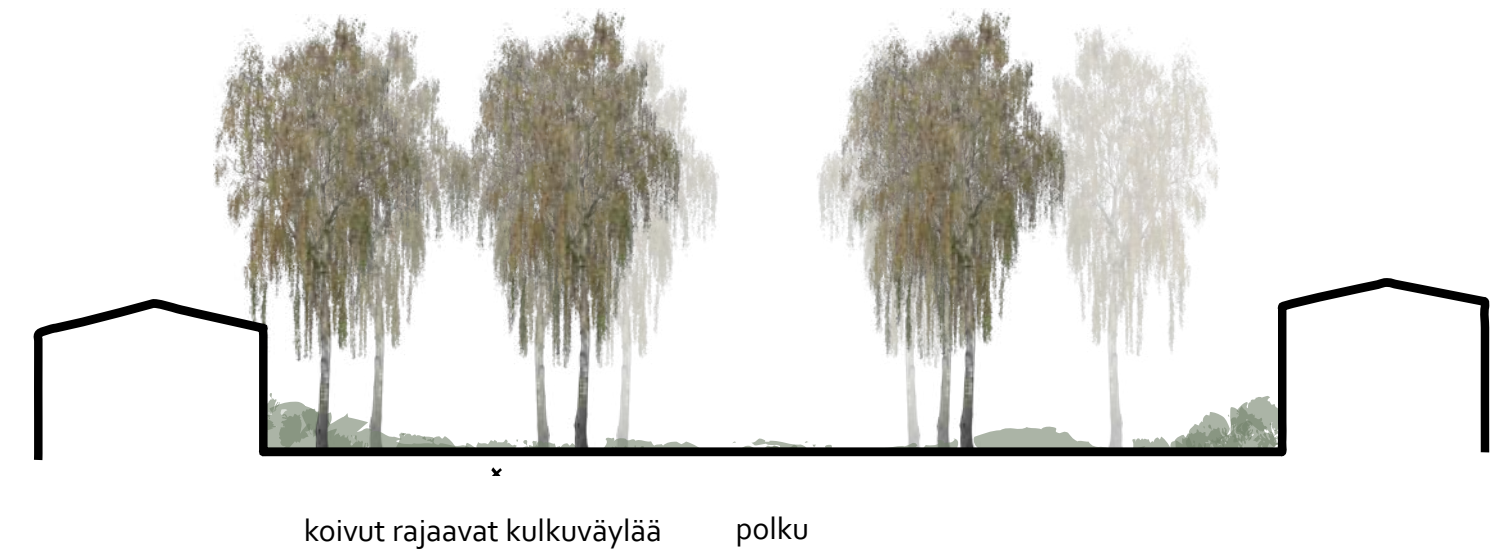
KIRJASTON PALOTORI A - A'

HÄMÄLÄISEN PALOTORI B - B'

LINNOILAN PALOTORI C - C'

1:200

SAIRASHUONEEN PALOTORI D - D'

1:200

polku palotorin halki

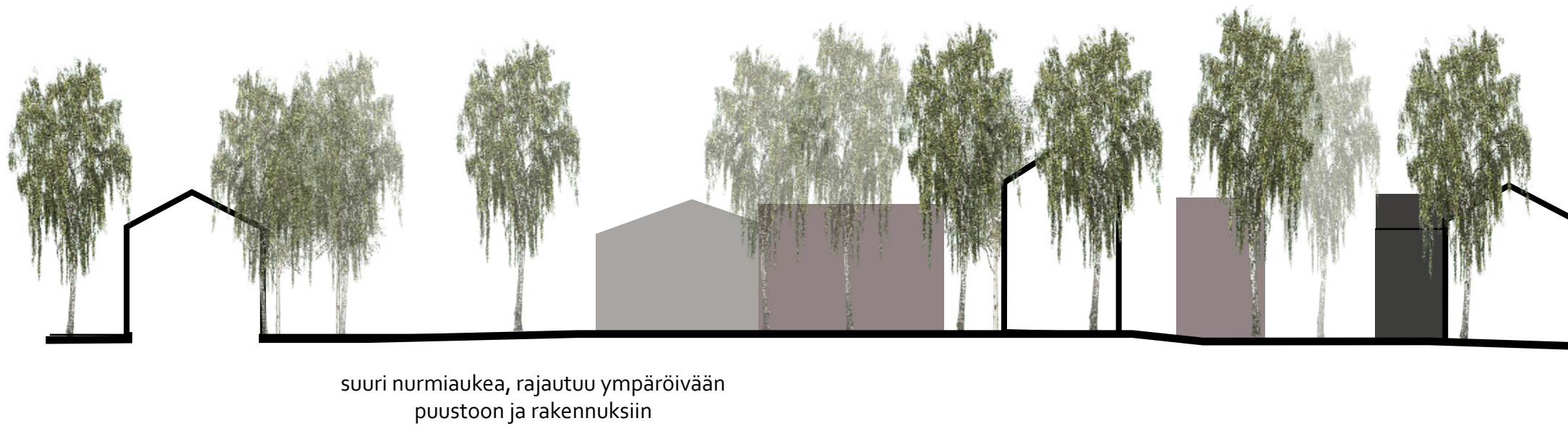
Lainattu Puunurmes-instagramtililtä

KAUPPASAKSAN PALOTORI E - E'

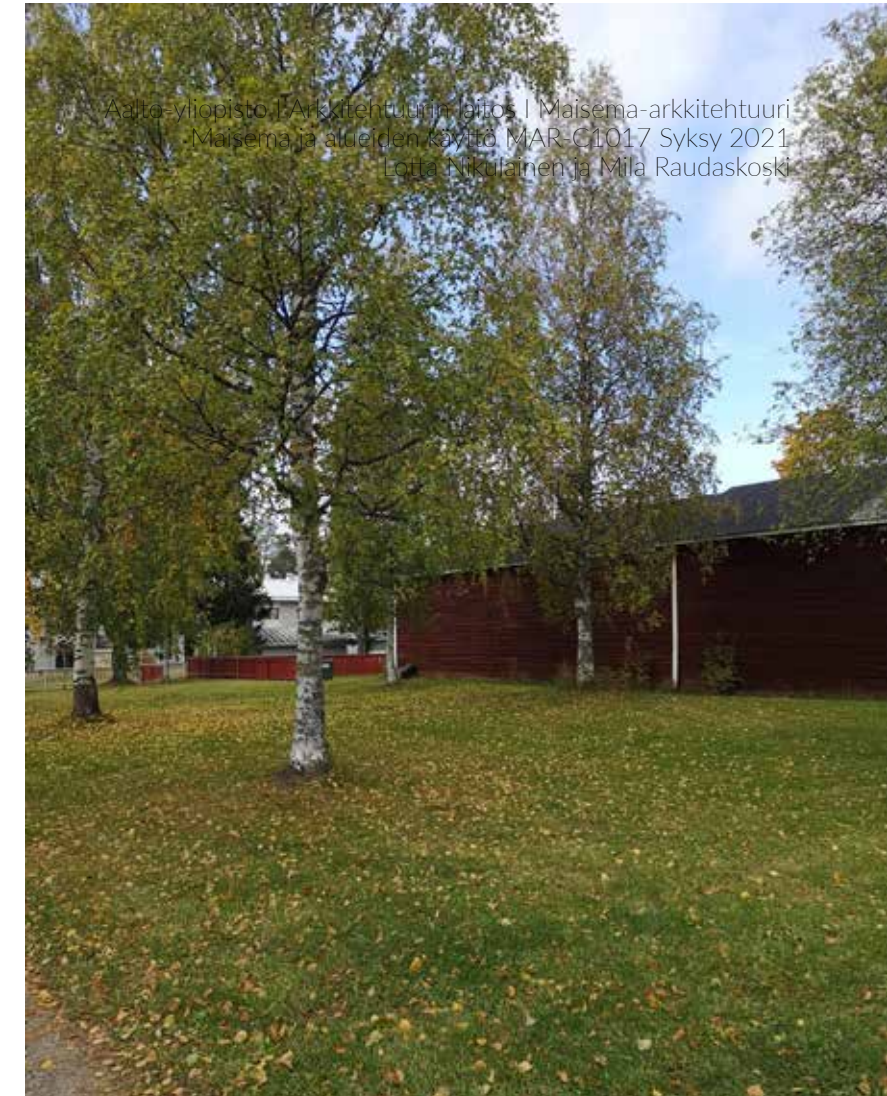

1:200

POHATTALAN PALOTORI F - F'

1:200

KOHDESUUNNITELMA

Nurmes sijaitsee Pohjois-Karjalan maakunnassa Pielisen ja Nurmesjärven kupeessa. Nurmes koostuu kahdesta taajama-alueesta; Nurmeksen keskustaajamasta sekä Valtimon kirkonkylästä. Järvimaisemaa reunustavat vaarat luovat Nurmekseen omaileimaisen tunnelman. Suuri osa Nurmeksen Vanhan Kauppalan alueen identiteettiä on myös historiallisesti merkittävä 1880-1930 -välisenä aikana rakentunut idyllinen puutaloalue Puu-Nurmes.

Nurmeksen kaupunkirakenteen syntymisessä yksi merkittävimmistä tekijöistä on ollut alueen otolliset vesireitit ja -yhteydet. Sijainti Pielisen rannalla on mahdollistanut liikenteen jopa Saimaalle asti, ja vesireittien mahdollisuuksia alueella tulisi hyödyntää paremmin tulevaisuudessa. Nurmeksen luonto on myös vertaansa vailla, ja sen hyödyntämisestä matkailussa tulee kehittää tulevien vuosien aikana. Pielisen puoleista ranta-aluetta tulee myös kehittää tulevaisuudessa ja rantapuustoa harventaa paikkakohtaisesti näkymien avaamiseksi järvelle, jolloin Nurmekselle ominaiset vaarat nousevat maisemassa paremmin esille.

Merkittävä osa Nurmeksen maisemaa ja kaupunkitilaa ovat alueen monet palosolat ja -torit. Näiden solien ja torien alkuperäisenä tarkoituksena on ollut estää tulipalojen leviäminen, mutta nykyään ne palvelevat asukkaita vaihtelevasti lähinnä virkistystarkoituksessa. Palotorien ja -solien mahdollisuudet ovat kuitenkin suuret, ja niitä kehittämällä alueen kaupunkitilaa on mahdollista monipuolistaa entisestään. Palotorit tarjoavat vehreää puustotilaa aivan Nurmeksen keskustan ytimessä.

Jos Nurmes tulevaisuudessa alkaa kasvaa kaupunkina olisi Vanhan Kauppalan alue varmasti turismin ja kulttuurin keskus. Omalaatuinen Kauppala houkuttelee ihmisiä asumaan juuri Puu-Nurmeksen alueelle, jonka arvo voisi nousta sen suosion kasvaessa asuinalueena. Nurmeksen kasvu kaupunkina tosin vaatii sen, että nykyiset palvelut säilyvät ja niiden rinnalle tulee lisää muita palveluita kuten ammatti- tai korkeampaa koulutusta, ravintoloita ja erikoisliikkeitä. Myös terveydenhuollon saavutettavuus on kynnyskysymyksenä varsinkin iäkkäämmälle väestölle, joka haluaisi voida elää Nurmeksessa mahdollisimman pitkään. Vanhan Kauppalan keskustasta voisi tulla eloisa ja idyllinen puukaupunkikeskusta, joka houkuttelisi etenkin kesällä turisteja. Myös vene ja laivaliikenne voisi vilkastua ja erilaisia yhteyksiä voisi olla ainakin Kolille asti. Maiseman kannalta oleellista olisi, että asutus pysyisi matalana ja korkealle rakentamiselle tuskin olisikaan tarvetta. Nurmeksen kaupungin intresseissä on varmasti säilyttää kaupungin historialliset arvot ja myös markkinoida siten niiden avulla. Palotorit, ja -solat sekä harjunpäällä sijaitsevat puutalot on tärkeää pitää kunnossa ja korjata jos tarve niin vaatii.

KOHDESUUNNITELMA

Olemassa oleva jalan tai pyörällä kuljettava viherreitti tai yhteys jota ylläpidetään

Uusi tai laajemmin parannettava jalan tai pyörällä kuljettava viherreitti / -yhteys.

Palatorin sisäänkäynti, joka vaatii toimenpiteitä palatorin sisäänpääsyn selkeyttämiseksi. Esimerkiksi tiellä olevien roskasäiliöiden tai auton parkkeeraamisen rajoittaminen niin, että kulkureittiä ei voi peittää. Mahdollisesti myös torille johtavan polun tai tien parantaminen.

Suojatien lisääminen kahden eri palatorin sisäänkäynnin välille.

Uusi autotien linjaus.

Uusi merkittävä puurivistö.

Kunnossa pidettävä, merkittävä puurivistö.

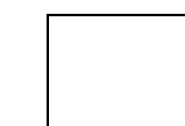
Uusi leikkipuisto.

Uusi kalusto puistoalueilla istumista ja oleskelua varten.

Parkkipaikka, johon ympäröivät muutokset vaikuttavat.

Alueet, joilta esitetään tarkempia suunnitelmia ja havainnekuvia.

SATAMAN POHJAKUVA

1:500

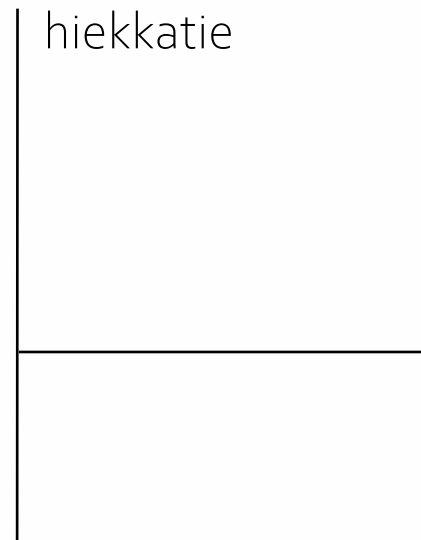
Nurmeksen satama on nykytilassaan melko vaatimaton, eikä se tarjoa paljoakaan paikkoja oleskeluun etenkin vanhojen venevajojen läheisyydessä. Tässä suunnitelmassa venevajojen laitureita on jatkettu myös maan päälle, jolloin muodostuu tilaa istumiselle ja oleilulle aivan vajojen viereen. Nurmikentästä tehdään puistomaisempi, mutta veneidensäilytyspaikka säilyy kuitenkin lähes omalla paikallaan. Puistossa voi pysähtyä istumaan penkille tai vaikka jäädä nurmelle piknikille. Nurmi- ja laiturialueen välissä kulkevaa polkua pitkin pääsee sataman hiekkarannalle asti.

SATAMAN LEIKKAUS A - A' 1:50

Aalto-yliopisto | Arkkitehtuurin laitos | Maisema-arkkitehtuuri
Maisema ja alueiden käyttö MAR-C1017 Syksy 2021
Lotta Nikulainen ja Mila Raudaskoski

hiekkatie

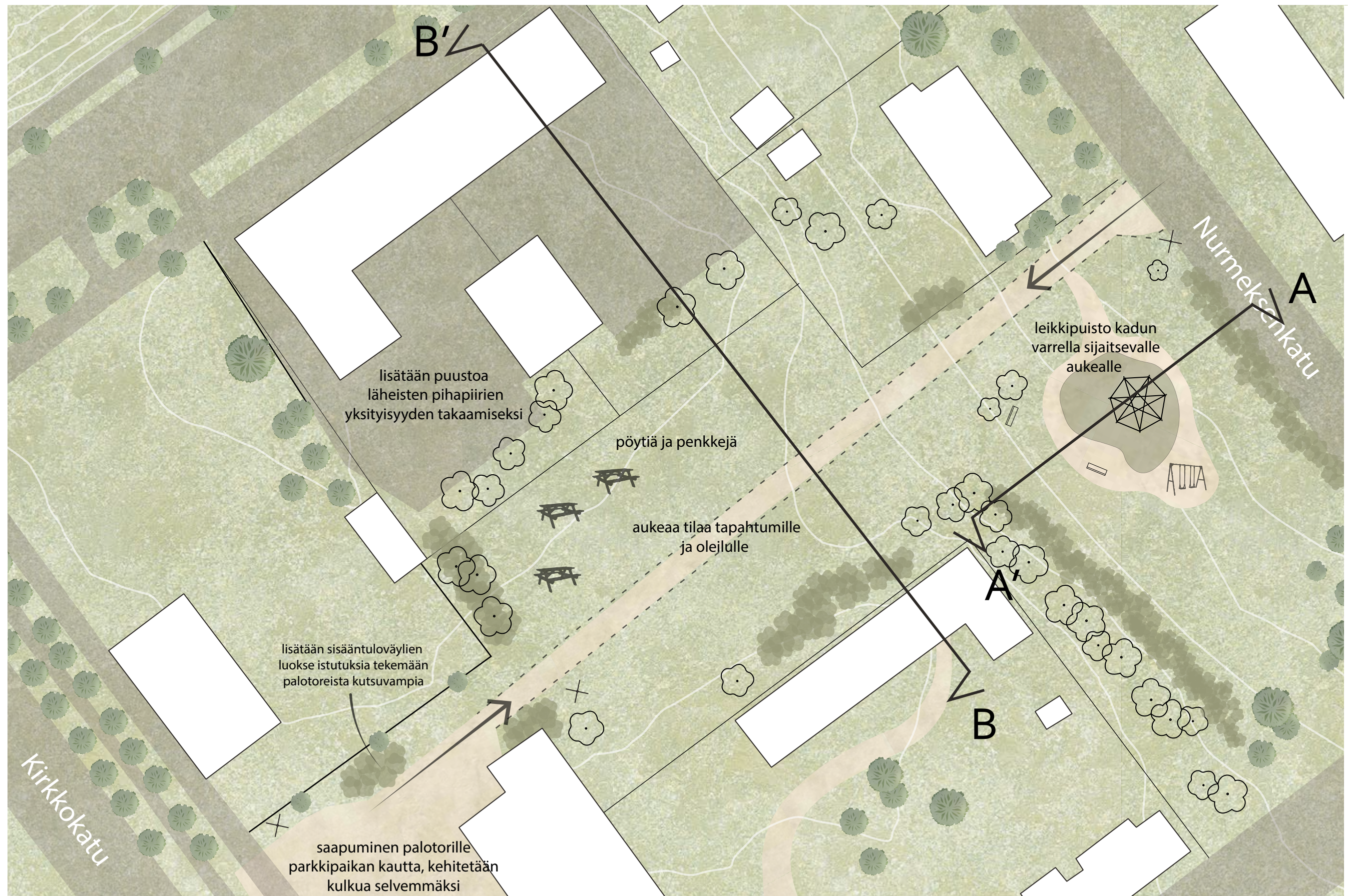
NÄKYMÄ SATAMAAN

Aalto-yliopisto | Arkkitehtuurin laitos | Maisema-arkkitehtuuri
Maisema ja alueiden käyttö MAR-C1017 Syksy 2021
Lotta Nikulainen ja Mila Raudaskoski

HÄMÄLÄISEN PALOTORI 1:500

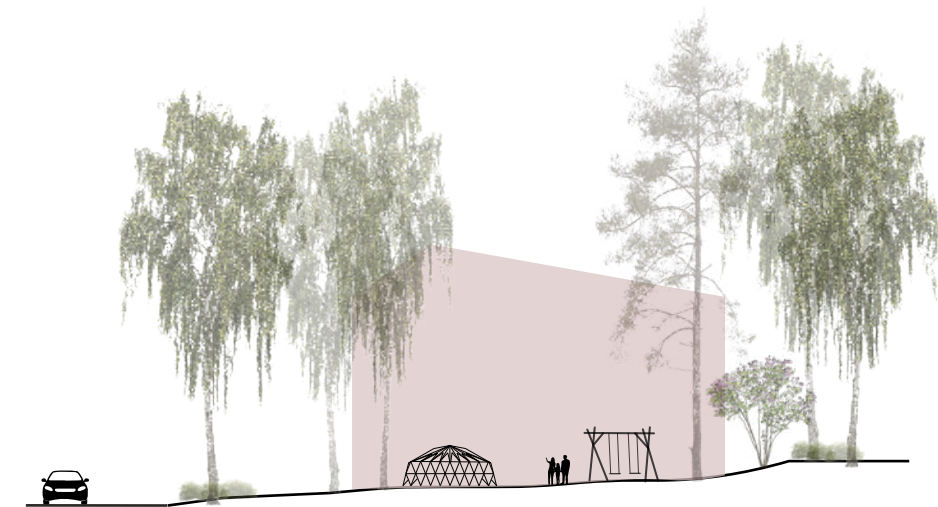
Aalto-yliopisto | Arkkitehtuurin laitos | Maisema-arkkitehtuuri
Maisema ja alueiden käyttö MAR-C1017 Syksy 2021
Lotta Nikulainen ja Mila Raudaskoski

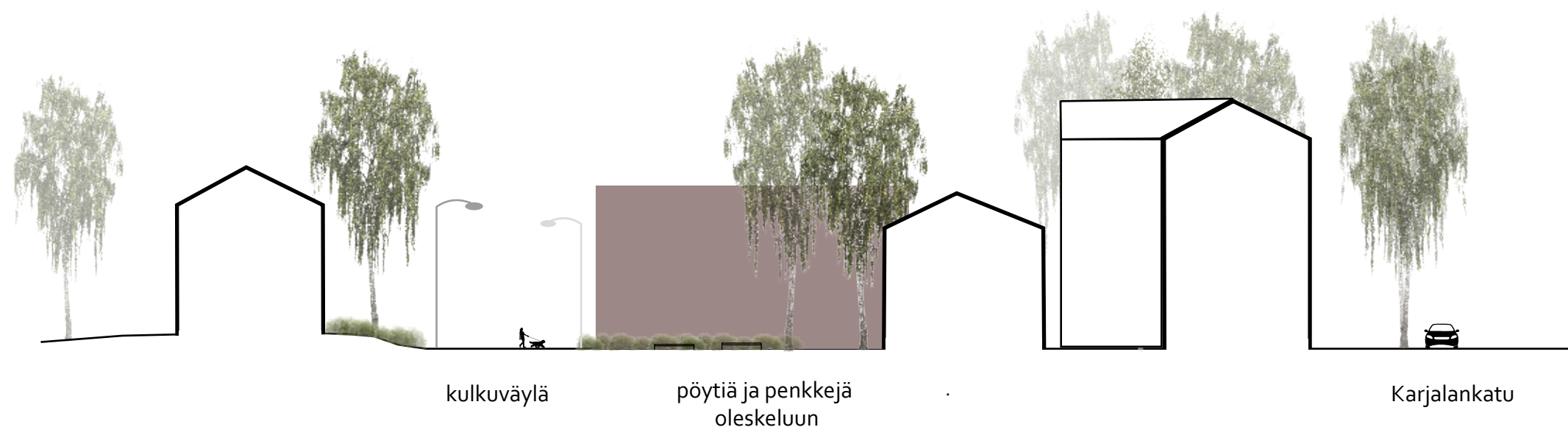
HÄMÄLÄISEN PALOTORI

Kirkkokadun ja Nurmeksenkadun katveeseen jäävä Hämäläisen palotori on avoin ja vähäpuustoinen alue aivan Nurmeksen sydämessä. Palotorin aluetta kehitetään yhtenäisemmäksi osaksi Kauppalan maisemaa ja sen mahdollisuuksia tapahtumatilana hyödynnetään paremmin. Kulkua palotorille Kirkkokadun puolelta kehitetään lisäämälle kulkureitin varteen istutuksia ja Nurmeksenkadun puoleinen nurmialue kunnostetaan leikkipaikaksi alueen lapsille ja leikkipaikan yhteyteen lisätään penkkejä oleskelua varten. Naapuritonttien aidat maisemoidaan istutusten avulla osaksi maisemaa. Leikkipaikka rajataan pensasistutusten avulla.

Asuinrakennusten keskelle jäävä palotori kunnostetaan ja reunoille istutetaan puustoa suojaamaan naapuruston pihapiirejä katseilta. Palotorille lisätään penkkejä ja pöytiä sekä parannetaan palotorin valaistusta lisäämällä ulkovaloja. Roska-astioita lisätään pöytien ja penkien läheisyyteen estämään roskaamista palotorilla. Näin varmistetaan palotorin käytettävyys ja kulkijoiden turvallisuus myös talvella.

HÄMÄLÄISEN PALOTORIN LEIKKAUS A - A' 1:500

HÄMÄLÄISEN PALOTORIN LEIKKAUS B - B' 1:500

NÄKYMÄ HÄMÄLÄISEN PALOTORILLE

Aalto-yliopisto | Arkkitehtuurin laitos | Maisema-arkkitehtuuri
Maisema ja alueiden käyttö MAR-C1017 Syksy 2021
Lotta Nikulainen ja Mila Raudaskoski

KASVIPALETTI

Aalto-yliopisto I Arkkitehtuurin laitos I Maisema-arkkitehtuuri
Maisema ja alueiden käyttö MAR-C1017 Syksy 2021
Lotta Nikulainen ja Mila Raudaskoski

KUVA 1.

Syringa x henryi
Puistosyreeni

KUVA 2.

Spiraea chamaedryfolia
Idänvirpiangervo

KUVA 3.

Dasiphora fruticosa
Pensashanhikki

KUVA 4.

Rubus idaeus
Vadelma

KUVA 5.

Physocarpus opulifolius 'Diabolo'
Purppuraheisiangervo

Hosta sieboldiana Elegans
Komeasinikuunilija

KUVA 7.

Betula pendula
Rauduskoivu

KUVA 8.

Pinus sylvestris
Mänty

KUVA 9.

Acer platanoides
Metsävaahtera

KUVA 10.

Sorbus aucuparia
Kotipihlaja

PUINEN TERASSILAITURI

Sataman vanhat venevajat ovat kaunis ja omaleimainen näky Nurmeksessa. Kullekin vajalle johtaa oma laituri ja tässä suunnitelmassa laitureita jatketaan saumattomasti niin, että ne myötäilevät vajojen vieressä kulkevaa uutta hiekkatietä.

Terassilaituri rakennetaan kestopuusta ja se sahataan myötäilemään polun muotoja. Laiturissa ei ole kaiteta ja se tehdään vanhoihin laitureihin ja vajoihin sulautuvaksi, joten puun väri valitaan myös vanhojen lankkujen mukaan. Laituri olisi suurelta osalta matkaa 3m leveä ja noin 90m pitkä. Kiinnitykseen käytetään haponkestäviä nauloja. Laituri tuetaan maahan ja tarvittaessa paaluilla osittain vedenalaisesti.

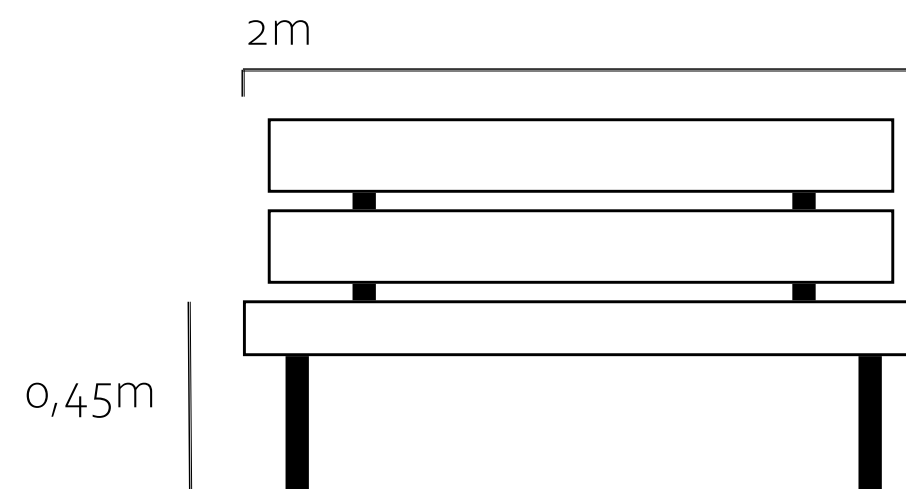
SATAMAN HIEKKATIE

Tien materiaalina käytetään punertavaa kivituhkaa joka tiivistetään 3m levyyiseksi pohjapiirroksen merkitylle kohdalle venevajojen ja nurmikentän väliin. Tie jatkuu aina sataman toiseen päähän saakka mistä alkaa leikkikentän ohittava rantatie.

Koivurivistö reunustaa hiekkatietä sen pohjoispuolella jolloin se myös erottaa jalankulkijan parkkipaikasta ja osittain ajotiestä. Koivut on aseteltu noin 15 metrin välein toisistaan.

SATAMAN PENKKI

Sataman puistoon sijoitetaan kolme puistopenkkiä, joiden istuin ja selkänojaosat ovat samanlaista puuta kuin terassilaiturissa ja jalat ovat tummaksi maalattua metallia. Istuinosa koostuu kolmesta laudasta ja selkänoja kahdesta.

LEIKKIVÄLINEET JA KASVILLISUUS

Kiipeilytelineen alle asennetaan valettava turva-alusta. Alusta kestää hyvin kulutusta ja mahdollistaa leikkimisen esteettömästi. Keinut sijoitetaan leikkipaikan reunalle ja niiden alle asennetaan valettavat turva-alustat. Keinut rajataan köysiaidalla vaaratilanteiden ehkäisemiseksi ja kulku keinuille tapahtuu sivusta, telineen rungon kohdalta.

Leikkivälineissä käytetään kontrastivärejä esteettömyyden parantamiseksi. Värit valitaan siten, että ne soveltuvat leikkipuiston ja ympäristön väreihin, mutta kuitenkin erottuvat. Kasvillisuussijoitetaan leikkialueen ulkopuolelle ja istutuksissa käytetään vain kotimaisia FinE-lajikkeita.

KUVA 12.

PALOTORIN JA LEIKKIALUEEN KULKUREITIT JA VALAISTUS

Kulkureiteissä käytetään materiaalina vaaleaa tiivistettyä kivituhkaa. Kulkureitit rajautuvat selkeästi nurmialueeseen.

Leikkialue ja palotorin läpi kulkeva reitti valaistaan ja lisätään näin alueen turvallisuutta. Valaistuksessa suositaan epäsuoraa, lämpimänsävyistä valoa.

PALOTORIN JA LEIKKIALUEEN KALUSTEET

Hämäläisen palotorille sijoitetaan kolme puistopöytää, joiden istuin ja selkänojaosat ovat samanlaista puuta kuin terrassilaiturissa ja jalat ovat tummaksi maalattua metallia. Istuinosa koostuu kolmesta laudasta ja selkänoja kahdesta.

KUVA 13.

YHTEENVETO

Nurmes on tullut tutuksi maisemaltaan, kulttuuriltaan ja jopa jonkin verran ihmisiltään, mikä on antanut monipuolisen kuvan suunnittelukohteesta. Ilman paikan päällä vierailua Nurmes olisi jäänyt todella etäiseksi ja vaikeasti hahmotettavaksi kohteeksi. Eri-tyiskiitos kuuluu asukkaille, jotka tulivat jakamaan ajatuksiaan ja arvokasta paikallistietoaan asukastilaisuuteen.

Maisema ja alueiden käyttö -kurssi lähti liikkeelle hyvinkin laajasta mittakaavasta, tarkastellessamme Nurmesta aluksi suurmaisemassa ja yhteydessä koko muuhun Suomeen. Tästä huolimatta olemme päässeet suunnittelutyössä melko tarkkaan mittakaavaan ja yksityiskohtaisiinkin suunnitelmiin. Lisäksi palotoreihin syventyminen analyysin avulla oli antoisaa ja toivottavasti myös paikallisille kiinnostava tarkastelukohde.

KUVALÄHTEET

Kuva 1. <https://www.vihervimma.fi/Puistosityreeni-Syringa-x-henryi>

Kuva 2. https://www.hankkija.fi/Piha_ja_puutarha/kasvit/koristepensaat/idanvirpiangervo/

Kuva 3. https://fi.wikipedia.org/wiki/Tiedosto:Dasiphora_fruticosa_ssp_fruticosa_4.jpg

Kuva 4. <https://plants.ces.ncsu.edu/plants/rubus-idaeus-var-strigosus/>

Kuva 5. <https://www.hantulantaimi.fi/?product=physocarpus-opulifolius-diabolo-purppuralannenheisiangervo>

Kuva 6. <https://www.pacroyal.com/in-the-garden/hosta-royal-performance-collection-choice-of-variety>

Kuva 7. <https://meyer.dk/project/betula-pendula-s8244/>

Kuva 8. <https://meyer.dk/project/pinus-sylvestris/>

Kuva 9. <https://meyer.dk/project/acer-platanoides-s15346/>

Kuva 10. <https://meyer.dk/project/sorbus-aucuparia-s7168/>

Kuva 11. <https://www.freeimages.com/photo/june-tex-v307-1177584>

Kuva 12. [https://www.lakkapaa.com/fi/rakentaminen/kivituhka-fescon-kvt-25kg-sekavarinen-\(s\)-61012-raekoko-o-6mm-pihateille/p/61012/](https://www.lakkapaa.com/fi/rakentaminen/kivituhka-fescon-kvt-25kg-sekavarinen-(s)-61012-raekoko-o-6mm-pihateille/p/61012/)

Kuva 13. <https://kengurupro.fi/turva-alustat/>

Palotorien kuvat: Puunurmes-instagramtili @puunurmes

Asukastilaisuuden kuvat: Tiina Merikoski

Sataman näkymäkuvan pohjana käytetty Toni Vuohelaisen ottamaa valokuvaa.

Muut valokuvat: Lotta Nikulainen

LÄHTEET

Nurmeksen kaupunki

Nurmeksen karttapalvelu

Maanmittauslaitoksen avoimen datan tiedostopalvelu

Nurmeksen asukastilaisuus 23.9.2021